

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №10 (10)
ЖНІВЕНЬ 2014 ГОДА

КАРУПЦЫЯ

ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ КОЛЬКАСЦЬ КАРУПЦЫЙНЫХ ЗЛАЧЫНСТВАЎ

За першае паўгоддзе бягучага года выяўлена 14 такіх эпізодаў, а за аналагічны перыяд 2013-га - толькі адзін.

Дарэчы, у цяперашні час праводзіцца грамадскае абмеркаванне праекта закона Рэспублікі Беларусь "Аб барацьбе з карупцыяй".

Праваахоўнымі органамі Віцебскага раёна ўзбуджана 9 крымінальных спраў аб карупцыі, з якіх 7 - па фактах злоўжывання ўладай або службовымі паўнамоцтвамі, 2 - крадзяжы шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі.

У дачыненні да службовых асоб УАЗ «Віцебскі абласны клінічны цэнтр псіхіятрыі і наркалогіі» распачата 3 крымінальныя справы па фактах крадзяжу шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі грашовых сродкаў у буйным і асабліва буйным памерах, а гэтак жа 2 - па ч.3 арт.424 КК Рэспублікі Беларусь.

Па словах памочніка пракурора раёна Вікторыі Шэверноўскай, вызначыліся Віцебскі і Суражскі лясгасы (7 злачынстваў па ч.2 арт.424 ў дачыненні да службовых асоб па фактах наўмыснага насуперак інтарэсам службы складання ў дачыненні да грамадзян пратаколаў аб адміністрацыйных правапарушэннях, якія фактычна імі заключаны не былі).

Вікторыя Алегаўна адзначыла, што ў ДЛГУ «Суражскі лясгас» створаная камісія па супрацьдзеянні карупцыі насіла фармальны характар. Склад камісіі не абнаўляўся, у ёй лічыліся асобы, ужо не працуюць на прадпрыемстве. Таксама было ўстаноўлена, што некаторыя работнікі лесагаспадарчай установы, злоўжываючы сваім службовым становішчам, выносілі загадзя ілжывыя пастановы аб прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці грамадзян, якія ў рэчаіснасці не здзяйснялі правапарушэння. Пракуратурай раёна распачаты 3 крымінальныя справы.

Найбольш паказальнымі, з негатыўнага боку, з'яўляюцца ўстаноўленыя факты крадзяжу ў асабліва буйным памеры і службовыя падлогі ў КУСГП «Эксперыментальная база«Тулава». РОСК па ўказаных фактах ўзбуджана 5 крымінальных спраў. Выконваючая абавязкі галоўнага заатэхніка гэтага сельгаспрадпрыемства, дзейнічаючы з адзіным намерам на здзяйсненне крадзяжу пагалоўя буйной рагатай жывёлы як аднаасобна, так і ў групе па папярэдняй змове з кіруючай МТФ «Вароны», выкрала 23 каровы агульным коштам звыш 316 млн. рублёў. Каб схаваць гэты факт і нястачу, якая ўтварылася, выконваючая абавязкі аддавала незаконныя ўказанні кіруючай фермай аб складанні заведама падложных дакументаў. Аналагічны службовы падлог быў здзейснены кіруючай МТФ «Пушкары».

Падобнага роду парушэнні ў мінулым годзе былі выяўлены з боку былога галоўнага бухгалтара эксперыментальнай базы «Тулава», якая, злоўжываючы службовым становішчам, завалодала маёмасцю прадпрыемства ў суме амаль у 3 мільёны рублёў. Па словах пракурорскага работніка, у бягучым годзе ў сельгаспрадпрыемстве ня праводзілася работа па супрацьдзеянні карупцыі, што абумоўлівае нізкі ўзровень прафілактыкі і спрыяе здзяйснення такіх злачынстваў.

У ходзе пракурорскай праверкі выяўлены парушэнні заканадаўства аб дзяржаўнай статыстычнай справаздачнасці ў дзейнасці з боку прадпрыемстваў АПК.

Устаноўлена, што службовымі асобамі КУСГП «Задуброўе», «Вымна», «Эксперыментальная база «Тулава», «Пестуніца» і ААТ«Аграпраца» пры прадастаўленні такой справаздачнасці за 2012-2013 гады неадназова дапускаліся парушэнні заканадаўства, накіраванага на барацьбу з карупцыяй. У першага з названых прадпрыемстваў ўтрымліваліся ілжывыя звесткі аб адсутнасці пратэрмінаванай запазычанасці па выплаце заробку працаўнікам.

- Праведзеныя праверкі, матэрыялы крымінальных спраў сведчаць аб тым, што адзін з асноўных недахопаў - самаўхіленне некаторых кіраўнікоў ад арганізацыі работы па недапушчэнні карупцыйных праяў, - каментуе сітуацыю Вікторыя Шэверноўская.

Памочнік пракурора папярэджвае, што кіраўнікам устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў варта павысіць ўзровень адказнасці за арганізацыю антыкарупцыйнай работы і па супрацьдзеянні эканамічным злачынствам. Пры невыкананні патрабаванняў кіраўнікі могуць быць прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці, аж да вызвалення ад займаемай пасады.

Дарэчы, пракуратурай раёна за 6 месяцаў па пытаннях выканання антыкарупцыйнага заканадаўства праведзена 2 праверкі, унесена 3 прадстаўленні, вынесена 1 прадпісанне, прынесены 10 пратэстаў, адна асоба афіцыйна папярэджана аб недапушчальнасці парушэнняў антыкарупцыйнага заканадаўства. Па выніках разгляду актаў пракурорскага рэагавання 7 асоб прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці.

Вольга Булаўка
"Жыццё Прыдзвіння"

Чытайце сайт Віцебскага раёна: http://vicebskreg.by

ЭКСПЕДЫЦЫЯ

ПА СЛЯДАХ САПУНОВА

У 1893 году вядомы краязнаўца А.П. Сапуноў выдаў сваю легендарную кнігу "Рака Заходняя Дзвіна", у якой у падрабязнасцях апісаў раку ад вытокаў да ўпадзення ў Балтыйскае мора.

Дзякуючы гэтаму цяпер ёсць унікальная магчымасць параўнаць Дзвіну XIX стагоддзя і сучасную раку (і праілюстраваць).

Гэта асабліва важна ў сувязі з будаўніцтвам каскаду ГЭС на р. Заходняя Дзвіна. Так мы можам захаваць першародны абліччa ракі і стварыць яе своеасаблівы электронны музей (хоць бы яе беларускага ўчастку 320 км.).

Матэрыялы ў групе будуць з'яўляцца ад вярхоўяў Дзвіны і ўніз па плыні.

Калі ў Вас ёсць фатаграфіі Дзвіны (парогаў, валуноў, водмеляў і г.д.) захоўвайце іх у альбоме групы vk.com/nashadzvina з прывязкай да мясцовасці.

20 ліпеня 2014 г. экспедыцыя "Дзвіна Сапунова" стартавала ад мяжы Беларусі да Суража. На жаль, зафіксаваць усе выбітнасці аказалася складана з-за праліўнога дажджу, які сурправаджаў 15-кіламетровы сплаў ўвесь час ...

Хутка дадасца другая справаздача аб пройдзеных кіламетрах ...

К.Смаленскі

БРАКАНЬЕРЫ

РЫБАЛКА ПА-ЗА ЗАКОНАМ

Супрацоўнікі прыродаахоўных арганізацый не дазваляюць наносіць шкоду прыродным багаццям, з зайздроснай перыядычнасцю затрымліваючы і прыцягваючы да адказнасці парушальнікаў правілаў палявання, рыбалкі і землекарыстання.

Работнікі Віцебскай міжрайінспекцыі на возеры Астравіта Віцебскага раёна затрымалі дваіх жыхароў вёскі Бернікі Воранаўскага сельскага савета, якія з дапамогай трох сетак незаконна вылавілі 170 асобін розных відаў рыб.

Віцебскі РАУС вырашае пытанне аб узбуджэньні крымінальнай справы па ч. 4 арт. 281 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь – незаконная здабыча рыбы, якая пацягнула прычыненне шкоды ў асабліва буйным памеры - 180 базавых велічынь.

К.Адамаў

ЛІКВІДАЦЫЯ

МАЁМАСЦЬ ПРАДАДУЦЬ НА АЎКЦЫЁНАХ

У бягучым годзе на Віцебшчыне неабходна ўцягнуць у гаспадарчы абарот 667 аб'ектаў невыкарыстоўваемай і неэфектыўна выкарыстоўваемай нерухомай маёмасці прадпрыемстваў і арганізацый рэспубліканскай, камунальнай уласнасці, спажывецкай кааперацыі, а таксама адкрытых акцыянерных таварыстваў з доляй дзяржавы.

За першае паўгоддзе, па дадзеных фонду «Віцебскаблмаёмасьць», удалося задзейнічаць 171 будынак і збудаванне, што складае 25,6% ад гадавога задання, у тым ліку 32 аб'екты рэспубліканскай уласнасці, 91 - камунальнай, 34 - уласнасці саюза спажывецкіх таварыстваў і 14 - адкрытых акцыянерных таварыстваў.

У студзені-чэрвені фондам было прызначана 84 аўкцыёна. Выніковымі аказаліся 16 таргоў. На іх прададзена 24 аб'екты нерухомасці на суму 6,6 мільярда рублёў: 4 - рэспубліканскай уласнасці на 2,5 мільярда і 20 - камунальнай на суму 4,1 мільярда рублёў.

У Віцебскім раёне такіх аб'ектаў 11, усе раённая камунальная ўласнасць. Балансатрымальнікамі дадзеных збудаванняў з'яўляюцца УП ЖКГ "Витрайкомхоз", і два аддзела Віцебскагарайвыканкаму-ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі і адукацыі, спорту і турызму. Усе будынкі павінны набыць гаспадароў шляхам продажу, арэнды або перадачы ў бязвыплатнае карыстанне. Аб'екты розныя, ад базы ў АГ Ноўка агульнай плошчай 2538,8 м.кв., будынка школы ў вёсцы Камарыплошчай 1764,5 м.кв., бібліятэкі-клуба ў Яроміна, дзіцячага садка ў АГ Ноўка, так і будынак адрыны плошчай 36,9 м.кв. і гаража ў 15,2 м.кв. ў АГ Замасточча.

Чакаем аўкцыёнаў, новых клапатлівых гаспадароў наўзамен старых, і новага жыцця для незадзейнічанай маёмасці.

К. Адамаў

НАРОДНЫ РЭФЕРЭНДУМ

ДЗЯКУЙ КОЖНАМУ ПЯТАМУ, СЁМАМУ І ДЗЕСЯТАМУ!

Нямала ўжо прагучала пра «Народным рэферэндум». Але выказваць сваё меркаванне ў сетках або на сходзе калегам па партыі - гэта адно, іншая справа - пайсці да людзей і захапіць ідэяй, пераканаць паставіць свой подпіс.

Я да чаго?

Так - амаль 50 тысяч беларусаў ужо падтрымалі правядзенне «Народнага рэферэндуму», але сёння народ у масе сваёй напалоханы вайной ва Украіне - НІСЭПД гэта пацвярджае.

Тое, што адбываецца ў суседзяў кардынальна змяніла стаўленне беларусаў да любых спробаў дэмакратызацыі краіны, калі тыя дзеянні не агучаныя «скрыняй».

І вось ты ідзеш да людзей, цябе насцярожана выслухоўваюць, і я бачу амаль кожны раз адну і тую ж рэакцыю ...

«Павагі да сябе патрабуеце? З меркаваннем грамадскасці заклікаеце лічыцца? Мэраў не прызначаць, а выбіраць?

Бясплатнай медыцыны і добрай адукацыі? Дык гэта палітыка ў чыстым выглядзе! Мінск з Віцебскам у курсе, з чым вы прыйшлі?! Як на гэтыя прамовы рэагуюць Лукашэнка з Касінцом?!

Не-не, дарагі таварыш, можа вы і дабра хочаце, але бачыце, як яно на Украіне выйшла? Там таксама павагі хацелі, а атрымалі кулю ... Вы што ж - не разумееце: тут вайной пахне.»

Дамінуючае цвёрдае і адмоўнае стаўленне да Майдану экстрапалюецца на любую дэмакратычную ініцыятыву тут, далёка на поўначы адяго, на Віцебшчыне ... Бяда ў суседзяў аўкаецца страхам у нас у доме.

У Віцебску гэта адчуваецца асабліва востра магчыма таму, што нядаўна тут адгрымеў «Славянскі базар», дзе з-за прысутнасці расійскіх і ўкраінскіх зорак, як гаворыцца, іскрыла ...

У гэтыя гарачыя ліпеньскія дзянькі ў кватэрах мала каго можна застаць. Таму і збор подпісаў зараз ідзе каля ўваходаў гандлёвых цэнтраў. Звычайна да падобных акцыях якія прыходзяць тут ставіліся з разуменнем - спыняліся, слухалі, многія уступалі ў дыялог з намі, прадстаўнікамі кампаніі "Гавары праўду", большая частка падпісвала розныя пэтыцыі, патрабаванні ...

Але сёння, паўтаруся, карціна радыкальна змянілася - валанцёрам як ніколі раней цяжка.

З-за «майдана» людзі папросту не чуюць таго, пра што ідзе гаворка! Больш за ўсё неразуменне, а часам і крыкаў выклікае рэферэндумнае пытанне № 6 - «Ці падтрымліваеце Вы курс на эканамічную інтэграцыю, асацыяцыю і стварэнне бязвізавай прасторы з Еўрапейскім Саюзам?».

Насуперак відавочнай логіцы абсалютная большасць лічыць, што гаворка ідзе пра ўваходжанне ў ЕС ... І як аргумент адмовы ад подпісаў істэрычная рэпліка: «Вы хадзіце, каб здарылася як ва Украіне? Вы за вайну?! ».

«Не! Мы за магчымыя мірныя перамены ... »

У адказ масавы абывацель папросту махае рукой і паспешліва нясе дадому малако з батонам.

Але ўсё ж кожны пяты, сёмы альбо дзесяты затрымліваецца з чарговым пытаннем. Атрымлівае адказ, працягвае цікавіцца нашым меркаваннем аб тым, што адбываецца і перспектывах, а затым просіць ручку і ставіць подпіс...

І я думаю пра тое, што цяперашні народны страх, гэтая хваравітая рэакцыя на бяду ў суседзяў - на жаль, натуральныя.

Але яны мінаюцца.

А яшчэ ўпэўненая: «выздараўленьню» дапаможа не толькі самы вялікі доктар - час.

Грамадскую псіхіку стабілізуюць і вось тыя кожныя пятыя, сёмыя альбо дзесятыя, хто разумеюць: каб у нашым доме было светла, яго трэба падтрымліваць у парадку - асвяжаць, чысціць, рамантаваць ...

Упэўненасць у сабе падпісантаў "Народнага рэферэндуму" прымушае задумацца над учынкам і тых, хто папросту панікуе, гледзячы на паўднёвых суседзяў.

Так, абываценлі не пойдуць заўтра дружнымі шэрагамі на дэманстрацыі - але ж мы іх і не заклікаем да гэтага!

Ведаю дакладна іншае: калі мы выдаткуем больш часу і нерваў, пераможа разумны сэнс і людзі ўсё ж зразумеюць - пакуль не позна, трэба падтрымаць ідэю пераменаў менавіта мірных, канстытуцыйных.

Гэта значыць - падтрымаць «Народны рэферэндум».

Вось чаму я так шчыра ўдзячна кожнаму пятаму, сёмаму і дзесятаму, хто разумее гэта і чый прыклад возьмуць заўтра кожны чацвёрты, трэці, другі ...

Лідзія Сагідуліна

“ДАЖЫНКІ—2014”

"ДАЖЫНКІ" Ў ГАРАДКУ ПРОЙДУЦЬ 19-20 ВЕРАСНЯ

Віцебскі аблвыканкам зацвердзіў тэрміны правядзення рэгіянальнага свята працаўнікоў вёскі "Дажынкі-2014" і праект яго асноўных мерапрыемстваў. Адбудуцца яны 19-20 верасня ў Гарадку.

Як паведаміла галоўны спецыяліст галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі аблвыканкама Галіна Баркевіч, пачнуцца "Дажынкі" са святочнага шэсця працаўнікоў вёскі. Затым на плошчы Леніна героям хлебнай нівы ўручаць узнагароды. Павіншаваць хлебаробаў з'едуцца вядомыя артысты. Пасля іх выступу вячэрні неба над Гарадком ўпрыгожыць феерверк.

Два дні свята запомняцца яго ўдзельнікам і гасцям рознымі мерапрыемствамі. Сярод іх выставы сельгаспрадукцыі, рамеснікаў, цырымонія адкрыцця скульптурнай кампазіцыі па матывах паэмы "Тарас на Парнасе", спартыўныя спаборніцтвы і розныя дэгустацыі.

Сярод новых праектаў - прадстаўленне брэндаў раёнаў і гарадоў вобласці: "Журавы і журавіны" - з Міёршчыне, "Малочныя рэкі" - з Верхнядзвінскага краю, "Сунічнае падвор'е" - з Лёзненшчыны. Удзельнікаў і гасцей чакаюць і іншыя цікавыя мерапрыемствы.

Як ідуць справы з падрыхтоўкай да "Дажынак" аб'ектаў? Пра гэта мы запыталіся намесніка старшыні Гарадоцкага райвыканкама Фёдара Бастова:

- Калі яшчэ месяц таму Гарадок нагадваў суцэльную будаўнічую пляцоўку, то сёння вымалёўваюцца абрысы адрэстаўраваных, пабудаваных і аднаўленых аб'ектаў.

Змянілася плошчу Леніна з абноўленым кінатэатрам "Радзіма". Упор галоўным чынам сёння робім на сацыяльныя аб'екты - дзве сярэднія школы, тры дзіцячых садка, аўтавакзал, гасцініцу "Раўбічы", фізкультурна-аздараўленчы комплекс, школу мастацтваў, воданапорную вежу.

Ужо 1 верасня многія з пералічаных аб'ектаў будуць здадзены ў строй. Не забываем аб капрамонце жылога фонду - такіх 45 дамоў і яшчэ на 36 дамах ажыццявім бягучы рамонт.

У агульнай складанасці да "Дажынак" трэба будзе здаць каля 200 аб'ектаў. Сёння на многіх з іх працуюць у дзве змены каля 2 тысяч чалавек са ста арганізацый раёна і вобласці. 70-80 адсоткаў усіх работ ужо выканана. Для гэтага задзейнічаны практычна ўсе будаўнічыя арганізацыі вобласці, камунальнікі, азеляніцелі і іншыя спецыялісты.

Алена Башун
Віцьбічы

КРЫМІНАЛ

ПАДАЗРАВАНЫЯ Ў РАЗБОЙНЫХ НАПАДАХ ЗАТРЫМАНЫЯ

Супраць двух раней судзімых жыхароў Шумілінскага раёна, якія падазраюцца ў здзяйсненні серыі дзёрзкіх разбойных нападаў на жыхароў Бешанковіцкага і Віцебскага раёнаў, упраўленнем Следчага камітэта па Віцебскай вобласці распачата і расследуецца крымінальная справа.

Першы напад на прыватны дом у вёсцы Берастні Бешанковіцкага раёна адбылося 22 ліпеня: двое невядомых у масках з прарэзамі для вачэй і з драўлянымі палкамі ўварваліся памяшканне і збілі сямейную пару, якая жыве ў ім, а затым гаспадароў звязалі. Пасля гэтага тыя, хто нападаў выкралі 1000000 рублёў, ювелірныя ўпрыгажэнні і збеглі.

Увыніку нападу гаспадар хаты ад збіцця памёр у бальніцы, а яго жонка доўга знаходзілася на лячэнні. У сувязі з асаблівай дзёрзкасцю злачынства на дапамогу мясцовай міліцыі былі накіраваны найбольш вопытныя супрацоўнікі ўпраўлення крымінальнага вышуку УУС і ГУУР МУС.

Жыхары вёскі Берастні і бліжэйшых вёсак былі апытаныя супрацоўнікамі міліцыі, у выніку знайшліся вяскоўцы, якія бачылі ў дзень здзяйснення злачынства двух падазроных незнаёмых мужчын.

Праз тыдзень, ноччу 30 ліпеня, аналагічнае злачынства адбылося ў вёсцы Падлазнікі Віцебскага раёна. Двое невядомых у масках з прарэзамі для вачэй і рота, з драўлянымі палкамі ў руках, выставіўшы аконнае шкло веранды, пранікл і ў дом, дзе з ужываннем небяспечнага для жыцця гвалту, завалодалі каля 300 000 рублёў, залатымі ўпрыгожваннямі і мабільным тэлефонам. Гаспадара дома зноў жорстка збілі, праз тыдзень ён памёр ад атрыманых пашкоджанняў.

Неадкладна пры паступленні паведамлення аб адбыўшымся злачынстве на месца здарэння выбыла следча-аператыўная група. Для раскрыцця злачынстваў, якія адносяцца да катэгорыі асабліва цяжкіх, былі задзейнічаны ўсе неабходныя сілы: найбольш вопытныя супрацоўнікі крымінальнага вышуку Віцебскага, Бешанковіцкага РАУС і УУС Вітаблвыканкаму.

Дзякуючы разумным аператыўна-вышуковых мерапрыемствам падазраваных атрымалася знайсці па гарачых слядах: супрацоўнікам крымінальнага вышуку і ўчастковым інспектарам міліцыі Віцебскага РАУС на станцыі Лётцы былі затрыманыя двое падобных па прыкметах мужчын 38-мі і 41-га года, як у наступным аказалася, раней судзімых. У момант затрымання ў іх асабістых рэчах было выяўлена выкрадзеная маёмасць.

Праваахоўныя органы лічаць, што абодва разбойныя напады здзейснены аднымі і тымі ж асобамі. Сукупнасць сабраных па крымінальнай справе доказаў, следства палічыла дастатковым для прад'яўлення абвінавачвання абодвум падазраваным па артыкуле 207 КК. У дачыненні да абвінавачаных абраная мера стрымання ў выглядзе заключэння пад варту, паведамляе прэс-службы УУС Вітаблвыканкаму і УСК па Віцебскай вобласці.

Народныя навіны Віцебска

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты “Дзвінскі Узгорак“ паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдэфануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты “Дзвінскі Ўзгорак“.

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ГАСПАДАР СЛОВА

КАК ЛУКАШЕНКО КРЕДИТОВ НЕ БРАЛ

В рамках проекта «20 лет правления Александра Лукашенко» мы решили вспомнить об одном из самых главных обещаний руководителя Беларуси народу.

Сегодня это кажется уже сюжетом из какого-то фантастического фильма, а ведь в 2001 году на этом строилась предвыборная кампания Александра Лукашенко, и именно это подавалось как одно из самых больших достижений правящей власти. Так что же такого обещал Александр Григорьевич белорусам в те далекие времена? А обещал он — только не падайте со стула — «и впредь кредитов не брать».

Выступая на Втором всебелорусском собрании, Лукашенко хвастался: «Мы не разбазарили народное достояние, не нахватались иностранных займов, не влезли в долги, отдавать которые пришлось бы детям и внукам!»

Такая забота «о детях и внуках» действительно казалась похвальной. Правда, глава государства тогда был не достаточно откровенен. Долг у Беларуси на тот момент все-таки имелся, хоть по сегодняшним меркам и не такой большой — 2 миллиарда 92 миллиона долларов, или 209 USD на каждого белоруса. Для сравнения: в 1997 году отдельно взятый гражданин должен был 197 долларов.

Шли годы, а риторика Лукашенко оставалась все той же. А вот долг, к сожалению, нет. В 2007 году наша страна набрала уже кредитов на 6 млрд.844 млн. долларов. При этом руководитель Беларуси все еще продолжал вещать о жизни без долгов.

— Неоспоримым преимуществом нашей модели экономического развития является то, что мы не влезли в долги. Кредит – это капкан, в который попадем даже не мы, а наши дети и внуки. Ни в коем случае нельзя допустить, чтобы кредит превратился в средство давления на нашу страну, — отмечал в ежегодном послании к Национальному собранию и народу Александр Лукашенко в 2007 году.

Однако тот факт, что наша страна все прочнее садится на кредитную иглу, с каждым годом наращивая темпы заимствований, скрывать становилось уже бессмысленно. СМИ наперебой вещали о российских, китайских, МВФовских и еще бог знает каких кредитах, призванных спасти нашу экономику.

Теперь уже и Лукашенко, не стесняясь, описывал все радости жизни в долг, заявляя что, взяв кредиты, наша страна получила «запас прочности». И ни слова о жизни без долгов как о неоспоримом преимуществе нашей экономической модели и светлом будущем наших детей и внуков.

И ведь что удивительно: социологи обнаружили странную закономерность, согласно которой рейтинг главы государства даже рос после очередного «развивающее-модернизационно-стабилизационного» кредита.

Старался и Александр Григорьевич, не уставая пополнять «запасы прочности». К очередным президентским выборам 2010 года Беларусь успела задолжать в общей сложности более 23 млрд. долларов (из них 9,6 млрд. — госдолг). То есть менее чем за 10 лет долг Беларуси вырос более чем в 10 раз! К тому времени каждый белорус, включая грудных младенцев, должен был, ни много ни мало — почти 2,5 тысячи USD.

Но и это был далеко не предел. В январе 2013 года внешний госдолг нашей страны составлял уже 12 миллиардов долларов. А на 1 июля 2014-го он вырос, по данным Минфина, до 13,4 млрд долларов!

Сегодня сообщения о договоренностях по очередному кредиту выглядят такими же рядовыми новостями, как прогноз погоды. Мало удивляет и то, что миллиарды очередного транша пролетают мимо «золотовалютных» хранилищ страны, уходя на погашение долгов — белорусская экономика уже давно работает по принципу набрать новых кредитов, чтобы оплатить старые.

Грядет 2015 год и, честно говоря, даже интересно, что теперь о жизни в долг будет вещать Александр Лукашенко в своей предвыборной кампании. Хотя по сути не важно, что он скажет, учитывая цену этих обещаний.

Анастасия Зеленкова
"Салідарнасць"

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

КОЛЬКІ НІ ДАВАЙ ГРОШАЙ, УСЁ БЕСКАРЫСНА?..

Лукашэнка, які 20 гадоў выносіў на руках свае любімыя калгасы, зноў прыстрашыў сялян: нядобра і далей дзяржаве цягнуць на плячах сельгасвытворчасць - сяляне павінны самі зарабляць.

Падобнае прызнанне кіраўніка дзяржавы выглядае даволі смелым, улічваючы, якія сродкі ўкладваюцца ў сельскую гаспадарку вось ужо колькі гадоў.

Зрэшты, «апошняе кітайскае папярэджанне» ў яго выкананні беларусы чулі і год, і сем гадоў таму ...

Прапануем абранае.

15 жніўня 2014

- Далейшы прыярытэт дзяржаўнай дапамогі аграрнай галіны будзе засяроджаны на кропкавым фінансаванні перспектыўных праектаў, - паведамілі interfax.by ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы па выніках паездкі кіраўніка дзяржавы па Гродзенскай вобласці. - Наладжваць на працу ў

працяг на стар. 4

КАРЫКАТУРА ПРА СПАД У РАСІІ – ВЫСНОВЫ МВФ

Беларусь і Літва сярод усіх знешнегандлёвых партнёраў Расіі ў найбольшай ступені адчуюць на сабе негатыўны ўплыў заходніх санкцый і агульнага запавольвання эканамічнага росту ў Расіі, цытуе Інтэрфакс выснову экспертаў Міжнароднага валютнага фонду (МВФ).

www.svaboda.org

ГУЧНАЯ СПРАВА

АБ СІТУАЦЫІ ВАКОЛ ГАННЫ ШАРЭЙКА

"Радыё Свабода" паведаміла, што на месца Ганны Шарэйкі выконваючым абавязкі прызначаны Віктар Міраш, старшыня Гарадоцкага райсавету.

Пазбаўленьне сэнатарскай недатыкальнасьці і арышт былой дырэктаркі Віцебскай бройлернай птушкафабрыкі Ганны Шарэйкі, а таксама чатырох прадстаўнікоў адміністрацыі прадпрыемства і двух супрацоўнікаў расейскай кампаніі застаюцца ў цэнтры ўвагі жыхароў Віцебску. Прычым шмат хто не асуджае Шарэйку, а толькі наракае, што мала інфармацыі пра яе лёс ды пра тыя карупцыйныя ўчынкі, якія ёй інкрымінуюцца.

У свае 55 год Ганна Шарэйка ня мае ні сям'і, ні дзяцей — што адпавядае ўяўленьню пра жанчыну-кіраўніка, якая «ахвяравала ўсім у імя кар'еры». Таму распытацца пра яе лёс няма ў каго.

На афіцыйным сайце птушкафабрыкі Ганна Шарэйка дагэтуль значыцца генэральным дырэктарам. Але ў прыёмнай патлумачылі, што на дадзены момант абавязкі кіраўніка выконвае Віктар Міраш, старшыня Гарадоцкага райсавету.

Размаўляць пра сваю папярэдніцу ён адмаўляецца. А што да яго самога, то да абраньня ў райсавет ён быў дырэктарам Гарадоцкай птушкафабрыкі — вядомага ў раёне стратнага прадпрыемства.

У нумары газэты «Гарадоцкі весьнік» ад 29 сакавіка, дзе паведамлялася пра вынікі выбараў, была апублікаваная справаздача ААТ «Птушкафабрыка Гарадок». Згодна зь ёй, птушкафабрыка мела больш за 4 мільярды рублёў стратаў ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў ды паслугаў, а агульная сума стратаў дасягнула амаль 18 мільярдаў рублёў.

Паводле Генэральнай пракуратуры Беларусі, Ганна Шарэйка падазраецца ўтым, што бройлерная птушкафабрыка пад яе кіраўніцтвам страціла 4 мільярды рублёў праз незаконныя зьдзелкі, зьвязаныя з пастаўкамі камбікармоў.

Згодна з вэрсіяй Сьледчага камітэту і Генэральнай пракуратуры, у арыштаванай быў «сябар» — «уласьнік замежнай кампаніі», адносна якой Ганна Шарэйка нібыта «давала незаконныя ўказаньні, каб прызнаць яго пераможцам конкурсу» ў тэндэры на набыцьцё камбікармоў.

Беларускія вытворцы кармоў для птушкі таксама зьвярталіся да яе, ды атрымалі адмову. Ня выканаўшы загаду «купляй беларускае», Ганна Шарэйка дапусьціла яшчэ адзін «пралік»: прадпрыемства мела невялікія прыбыткі, бо амаль усе зробленыя сродкі ішлі на пашырэньне вытворчасьці.

Усё гэта стала нагодай для праверкі прадпрыемства, якая скончылася арыштамі. У ліпені затрымалі чатырох працаўнікоў, прозьвішчы якіх не агучваюцца. Таксама па беларускім тэлебачаньні было заяўлена, што затрымалі і дваіх расейскіх камэрсантаў, якія займаліся пастаўкамі камбікармоў. Паводле некаторых зьвестак, гэта супрацоўнікі ААТ «Русскам-Р», якое выступае прадстаўніком ААТ «Рыскі камбікормавы завод».

Агучана была і сума матэрыяльнай шкоды, нанесенай прадпрыемству, — каля 4 мільярдаў беларускіх рублёў. Аднак далейшыя падрабязнасьці з афіцыйнага паведамленьня Генпракуратуры выклікалі ў землякоў Ганны Шарэйкі вялікія сумневы ў справядлівасьці абвінавачаньня. Прыкладам, тое, што Шарэйка мела «катэдж плошчай 240 квадратных мэтраў»…

Дарэчы, катэдж Ганны Шарэйкі па тэлебачаньні не паказалі — мабыць, гэта ня самы пераканаўчы аргумэнт. І дзе ён — ніхто ня ведае. Прынамсі, не ў так званым «царскім сяле» ў прыгарадным пасёлку Тулава, дзе пасяліліся рознага кшталту начальнікі ды заможныя людзі.

Мясцовыя жыхары кажуць, што ў вёсцы Кузьміно Гарадоцкага раёну ў Ганны Шарэйкі ёсьць лецішча. І многія жыхары райцэнтру адзначаюць, што па дарозе туды яна заўжды закупляла прадукты ў фірмовай краме свайго ж прадпрыемства. Пры гэтым стаяла ў чарзе, як усе, падкрэсьлівае Леанід Аўтухоў, актывіст партыі БНФ з Гарадка:

«Яна зайшла, паўсьміхалася, запыталася, як справы. Была ў спартовым гарнітуры, вельмі сьціпла. Гэта потым мне дзяўчаты сказалі: „Гэта ж наша дырэктарка!" Чыноўнік такога рангу — і так сьціпла сябе паводзіць, купляе ўсё ўласнай вытворчасьці... А што ў яе там мільярды знайшлі, дык, можа, і наркотыкі цяпер знойдуць. А як яна ня замужам, дык рознай брыдоты абальюць... У гэта ў нас ня вераць. Катэдж у 240 квадратных мэтраў — гэта драбяза ў параўнаньні з нашымі іншымі чыноўнікамі! Я думаю, адбываецца рэйдэрскі захоп! Бо прадпрыемства моцнае, прадпрыемства працуе, яна — чалавек на сваім месцы, так што — рэйдэрскі захоп, і ўсё тут».

Абвінавачаньні ў тым, што Ганна Шарэйка набывала «дарагую бытавую і электронную тэхніку» ды «забясьпечыла сабе матэрыяльны дабрабыт на будучыню», таксама выглядаюць несур'ёзна, пакуль не названыя нейкія канкрэтныя лічбы. І пакуль ніякай канкрэтыкі няма, Ганну Шарэйку на Віцебшчыне лічаць хутчэй ахвярай «разборак» у вышэйшых колах, чымсьці злачынцай-карупцыянэркай.

www.svaboda.org/content/article/26543028.html

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

пачатак на стар. 3

сельскай гаспадарцы ўжо тымі сіламі, якія сёння ёсць. Маса тэхнікі, людзі хочуць працаваць - працуйце! Таму што асноўныя сродкі дзяржава павінна будзе накіраваць на мерапрыемствы і праграмы, за якія яно, перш за ўсё, адказвае: дарогі, зямлі, меліярацыя і г.д. Гэта галоўнае для дзяржавы.

Далей цягнуць на плячах сельскагаспадарчую вытворчасць - не гонар. Трэба, каб сяляне самі зараблялі ... Гэта не значыць, што мы кагосьці не падтрымаем. Калі трэба, калі мы бачым перспектыву, што, уклаўшы рубель, заўтра будзе аддача - мы ўкладзем ... Таму што ісці агульным фронтам, як рабілі, не трэба. Ужо з'явілася шмат нахлебнікам, якія сядзяць і думаюць: дадуць. Нічога ніхто не дасць.

Ён дадаў, што "будучы год павінен стаць пераломным па працы з зямлёй».

Чэрвень, 2014

Дзяржава будзе падтрымліваць толькі паспяховых сельгасвытворцаў. Аднак атрыманыя пазыкі трэба будзе вярнуць не пазней чым праз восем гадоў, заявіў Лукашэнка, наведваючы сельгаспрадпрыемства Чачэрскага раёна.

- Мы будзем даваць грошы толькі тым, хто зможа іх вярнуць, - падкрэсліў ён. - Таму астатнім, тым, хто лайдачыць і не можа нармальна працаваць па іншых прычынах, трэба ўжо думаць пра тое, як працаваць нармальна, каб выжыць. Гэта ўжо не тыя часы, калі ў нас хлеба ня хапала і соль заканчвалася.

Сакавік, 2013

Лукашэнка прызнаў, што толькі трацина сельскагаспадарчых арганізацый працуюць добра. Разам з тым ён заўважыў, што ў сельскай гаспадарцы яшчэ маса рэзерваў:

- І галоўнае - гэта кадры - кіраўнікі, спецыялісты, сяляне. Там, дзе ёсць жаданне працаваць, дзе нацэлены на працу, там ёсць вынік. Там, дзе няма нармальнага кіраўніцтва, спецыялістаў, там і людзі працуюць слаба. Ты ім колькі ні давай грошай, усё бескарысна.

Кастрычнік, 2007

- Хай гінуць! 13 гадоў іх на сваіх плячах носім. Хопіць ужо, - заявіў сёння Аляксандр Лукашэнка, кажучы аб адстаючых сельгаспрадпрыемствах падчас наведвання СВК «Гервяты» Гродзенскай вобласці.

Ён таксама адзначыў, што распарадзіўся з наступнага года скараціць на 50% дзяржаўныя датацыі для паспяховых сельгаспрадпрыемстваў, а адсталыя наогул пакінуць без падтрымкі.

- Гаспадаркі, якім мы дапамаглі, якія паднялі з каленяў, дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы, павінны зарабляць самі.

Больш за тое, Лукашэнка падкрэсліў, што «яшчэ праз год, а менавіта ў 2009 годзе, добра працуе прадпрыемства наогул не павінны атрымліваць ніякіх дзяржаўных датацый».

Лера Васількова
gazetaby.com/cont/art.php

ДА ДНЯ ВЕДАЎ

КОЛЬКІ ПАВІНЕН ЗАРАБЛЯЦЬ НАСТАЎНІК?

Колькі дзён таму я ў роднай Гародні браў удзел у грамадскіх слуханнях, цыкл якіх распачаў па беларускіх гарадах “Народны рэферэндум”, ініцыяваны ў тым ліку і Рухам “За Свабоду”.

Слуханні былі прысвечаныя рэформе ў галіне адукацыі – як зрабіць яе больш якаснай і пры гэтым даступнай? Пытанне надзвычай важнае, бо гэта будучыня нашых дзяцей і ўнукаў. Таму яно і ў парадку дня “Народнага рэферэндуму”.

Слуханні актуальныя яшчэ і таму, што неўзабаве будзе прынята новая рэдакцыя Кодэксу аб адукацыі. Грамадства мае магчымасць выказаць свае заўвагі. Зрэшты, маю і асабісты клопат-інтарэс - як учарашні выкладчык і сённяшні дзед.

Праблемы навідавоку-нізкаяякасць адукацыі, што адлюстроўваецца ў выніках цэнтралізаванага тэставання, архаічнасць метадаў выкладання і зместу дысцыплін, заідэалагізаванасць, адсутнасць акадэмічных свабодаў і самакіравання ва ўніверсітэтах. Але ўказваць на праблемныя кропкі мала. Што рабіць?

У тэксце праекта Кодэксу аб адукацыі, як заўважыў падчас слуханняў прафесар Уладзімір Дунаеў, няма нават мінімальнага працэнта выдаткаў з бюджэта на адукацыю. У цывілізаваных краінах гэта недзе 10%.

Бясконцыя эксперыменты прывялі да таго, што адукацыя даведзена да ручкі, а прафесія настаўніка стала зусім не прэстыжнай. Пра што можна казаць, калі сёння ў педагагічныя ўніверсітэты на большасць факультэтаў залічваюць усіх, хто падае дакументы. А заўтра яны будуць вучыць нашых дзяцей.

Тое самае з данаборамі“двоечнікаў” натакзваныя"востразапатрабаваныя эканомікай і сацыяльнай сферай спецыяльнасці".

Беларусь з'яўляецца адзінай краінай у Еўропе, якая не далучылася да Балонскага працэсу, што мае мэтай стварэнне адзінай Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі. Існуе вельмі вялікая праблема з прызнаннем нашых дыпломаў па-за межамі краіны. Выпускнік беларускага ўніверсітэта не мае тых магчымасцяў і перспектываў, якімі валодаюць студэнты ў суседніх краінах.

Кожны год расце колькасць студэнтаў, што атрымліваюць вышэйшую адукацыю на платнай аснове, і па некалькі разоў на год павялічваецца памер аплаты за навучанне.

Беларускія сем'і часта не могуць сабе дазволіць вучыць дзяцей за грошы. Мы прапануем стварыць Фонд будучых пакаленняў, які будзе напаўняцца, сярод іншага, з прыватызацыйных грошай. Гэты фонд стане асновай сістэмы "Дзіцячага капіталу".

У выніку навучальныя ўстановы будуць атрымліваць належныя грошы за сваю працу. А бацькі ў той самы час будуць гарантавана мець сродкі на навучанне дзяцей ад моманту іх нараджэння.

Але найперш мы павінны аднавіць прэстыж прафесіі педагога. Пазіцыя Руху “За Свабоду” што да рэформы ў сферы адукацыі выкладзена ў “Народнай праграме”. Напрыклад, што тычыцца немалаважнага матэрыяльнага боку: узровень аплаты працы настаўніка ў пачатковай і сярэдняй школе мусіць быць даведзены да памеру 120-130% ад сярэдняга заробку ў дадзенай мясцовасці.

Аляксандр Мілінкевіч
Naviny.by

СЯРЭДНЯЯ ЗАРПЛАТА

УЛАДЫ РАСКАРМЛІВАЮЦЬ ІНФЛЯЦЫЮ

Намінальная налічаная сярэднямесячная зарплата ў Беларусі ўсё павялічваецца і ўжо перасягнула мяжу ў 600 даляраў ЗША. Ці адчуе насельніцтва гэта павелічэнне або яго з'есць інфляцыя?

Па дадзеных Мінпрацы, намінальная налічаная сярэднямесячная заработная плата ў Беларусі ў студзені-чэрвені 2014 па параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года павялічылася на 20,6% і дасягнула 5млн. 764,8 тысячы рублёў, у тым ліку ў чэрвені - 6 млн 198, 5 тыс. (610,6 долара ў эквіваленце). Рэальная ж заработная плата ў першай палове гэтага года да аналагічнага леташняга перыяду ўзрасла на 2,9%.

Намінальная налічаная сярэднямесячная заработная плата работнікаў бюджэтных арганізацый у студзені-чэрвені 2014 у параўнанні з студзенем-чэрвенем 2013 павялічылася на 20,7% і дасягнула 4 мільёнаў 292,5 тысячы рублёў, у тым ліку ў чэрвені 4 млн. 704,9 тыс . (463,5 даляра ЗША ў эквіваленце). З пачатку 2014 года, нагадаем, зарплата бюджэтнікаў павышалася двойчы ў сувязі з павелічэннем тарыфнай стаўкі першага разраду: з 1 красавіка - з 260 тысяч да 262 тысячы рублёў, з 1 мая - да 275 тысяч, або на 5,8% да 1 студзеня 2014 года.

Рост заробкаў, як адзначае эканамічны эксперт Ліберальнага клуба Антон Балточка, - «гэта купля сацыяльнага спакою». Ён звяртае ўвагу, што павялічваецца не толькі сярэднямесячная, але і медыянны заробак, памер якой па выніках студзеня-траўня быў менш сярэдняй на 20%: «Хай медыянны заробак прыкметна менш сярэдняй па краіне, але яго памер таксама вышэй за 500 даляраў, якія так доўга абяцаў нашаму народу ўрад ».

Розніца сярэдняй зарплаты ў студзені-чэрвені па відах эканамічнай дзейнасці склала 4,6 разы (дзейнасць, звязаная з вылічальнай тэхнікай, - 15 млн. 443,3 тыс., Прадастаўленне сацыяльных паслуг - 3 млн. 223,9 тыс.). Міжрэгіянальная дыферэнцыяцыя дасягае 1,53 разы (Мінск - 7 млн. 692,3 тыс., Брэсцкая вобласць - 5 млн. 13,8 тыс.).

Лыжка дзёгцю ў бочцы заробкаў

Аднак не ўсё так гладка, як малюецца афіцыйнай статыстыкай. Па-першае, гаворка ідзе аб павелічэнні намінальнай налічанай сярэднямесячнай зарплаты, гэта значыць, за вылікам падаткаў атрымліваецца прыкметна менш, чым 610,6 даляра ў эквіваленце. Ды і курс даляра працягвае браць усё новыя вышыні.

Па-другое, «для нармальнага росту эканомікі павышэнне зарплат павінна быць стабільным». Іншымі словамі, у эканоміцы павінны быць створаны ўмовы, якія спрыяюць ўстойліваму росту даходаў: «Дрэнна для эканомікі, калі памер заробкаў пасля перыяду прыкметнага росту рэзка падае ў доларавым эквіваленце, як у нас ужо было ў 2011 годзе, - падкрэслівае Антон Болточка. - Гэта стварае рызыкі, не спрыяе захаванню макраэканамічнай стабільнасці ».

Міжнародныя фінансавыя арганізацыі наогул рэкамендавалі беларускім уладам адмовіцца ад практыкі павышэння заробкаў у бягучым годзе. Кіраўнік місіі МВФ Дэвід Хофман на прэс-канферэнцыі 28 красавіка ў Мінску адзначыў, што гэта варта зрабіць для змякчэння «рызык неўпарадкаванай карэкціроўкі знешніх дысбалансаў» у эканамічнай палітыцы. «У прыватнасці, у мэтах стрымлівання ўнутранага попыту і скарачэння дысбалансаў мэтавае крэдытаванне неабходна скарачаць значна хутчэй, чым прадугледжваецца ў цяперашні час, і ня варта далей павышаць заработную плату ў бягучым годзе», - сказаў Хофман.

Відавочна, што і цяперашні рост заробкаў будзе ў значнай ступені з'едзены інфляцыяй. Так, з 1 верасня ў Беларусі праіндэксуюць некаторыя субсідуюцца тарыфы на жыллёва-камунальныя паслугі для насельніцтва - адразу на 9,8%, як паведаміў 12 жніўня дырэктар дэпартамента цэнавай палітыкі Міністэрства эканомікі Ігар Фамін. У далейшым тарыфы на жыллёва-камунальныя паслугі будуць расці і ў сувязі з планамі ліквідаваць да 2017 года перакрываванае субсідаванне, якое павінна прывесці да зніжэння нагрузкі на рэальны сектар эканомікі.

Немінуча павышэнне і іншых коштаў, упэўнены Антон Болточко: «Гэта метад звязвання плацежаздольнасці насельніцтва, які ўжываюць улады. Інфляцыя з'яўляецца ў нашым выпадку кампенсацыяй хуткага росту заробкаў, атрыманых насельніцтвам незаслужана. Як бы гэта непрыемна ні гучала, так яно і ёсць, калі ўлічваць нізкія тэмпы росту прадукцыйнасці працы і ВУП ».

Між тым, інфляцыя ўжо за сем месяцаў 2014 перавысіла прагноз, закладзены урадам на ўвесь год. За ліпень індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі склаў 111,1 адсотка да снежня 2013.. У Нацбанку яшчэ па вясне задумаліся аб пераглядзе гадавога прагнозу з 11 да 16-17%. І той факт, што ўдакладнены прагноз да гэтага часу не апублікаваны, падштурхоўвае да думкі: улады пакуль і самі не разумеюць, наколькі вялікія апэтыты ў інфляцыі. (скарочана)

Алена Спасюк
“БЕЛАПАН”

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 28.08.2014 у 18.25
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.